

MELITA ČAVLOVIĆ

KRATKA AUTOBIOGRAFIJA ŠKOLE ARHITEKTONSKOG FAKULTETA 100 GODINA IZOBRAZBE ARHITEKATA

IZLOŽBA

FACULTY OF ARCHITECTURE: SHORT AUTOBIOGRAPHY THE CENTENNIAL EXHIBITION OF ARCHITECTURAL EDUCATION EXHIBITION

Faculty of Architecture: Short Autobiography is the name of a jubilee exhibition that marked the centennial (1919-2019) of the architectural education in Zagreb and Croatia. The exhibition seeks to capture the invisible and the intangible, that particular quality that is usually recognized as a typical architectural vocabulary or a school spirit that has continued to prosper despite all institutional reorganizations, changes of its name and its teaching staff. The exhibition focused on a selection of works that embody the basic tenets of the school of architecture clearly outlined in a longstanding research project called *Atlas of Architecture* run by the Faculty of Architecture. The exhibition aims to present four integral entities in four different rooms spanning a period from the early 20th century to the early 21st century. The choice of the exhibition material does not focus on important figures in the history of the school. Instead, it aims to draw attention to the results that have been accomplished and the ways the teaching staff have managed to outline what is usually recognized as a typical architectural vocabulary of the *Zagreb School*.

Izložba 18.9.-18.10.2019.
Hrvatski muzej arhitekture Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Nositelj izložbe: Sveučilište u Zagrebu,
Arhitektonski fakultet

Kuratori i autori postava: Andrej Uchytal, Melita Čavlović
Urednica kataloga: Mojca Smode Cvitanović

Jubilej Tehničke visoke škole (1919.-2019.), a time i stogodišnje kontinuirane izobrazbe arhitekata u Hrvatskoj, obilježen je autorskom izložbom postavljenom u rujnu ove godine u Hrvatskom muzeju arhitekture.

Izložba se oslanja na valorizaciju određenog senzibiliteta, pristupa ili arhitektonskog uvjerenja koje baštinimo, a sve ih zajedno možemo nazvati rukopisom i trajnom memorijom *Zagrebačke škole* natkrivene institucijom Arhitektonskog fakulteta. Stoga je namjera i ambicija bila predočiti fokusiranu liniju razvoja arhitektonske misli *Škole arhitekture*, koja uključuje arhitekta, urbaniste, teoretičare i povjesničare koji su svi zajedno djelovali upravo ovome na tragu.

Struktura izložbe počivala je na nekoliko segmenata i elaborirala generacijski izbor predstavljenih nastavnika koji započinje Viktorom Kovacićem (1874.-1924.) i završava Ivanom Crnkovićem (1941.-2017.). Raspon je demonstrirao homogenu, ali svakako evolutivnu liniju koja je obilježavala projektantski pristup odabranih autora. Djela se tih autora stoga nisu razmatrala kao slijed karakteristika njihova individualnog autorskog pristupa, već kao djela koja međusobnom interferencijom predočavaju upravo konzistentan rukopis *Zagrebačke škole*.

Njihova kulturna i pedagoška pouka, nevezana vremenom nastanka i kurikulumom nastavnika, stoga i jest duktus Fakulteta.

Prva od cjeline „IZ ARHIVA“ posvećena je prikazu autentičnih artefakata nastavnika Arhitektonskog fakulteta koji svi zajedno predočavaju određenu sličnost, točnije – duh koji povezuje njihovo djelovanje. Uza slikovne prikaze fotografija, izvornih publikacija, nacрта i artefakata izbor uključuje radove arhitekata, urbanista, teoretičara i povjesničara koji su tekstem, slikom ili nacrtom gradili vrijednosti *Zagrebačke škole*.

Drugo poglavlje, koje evocira nekoč tradicionalnu HEMEROTEKU tlocrta, presjeka i karakterističnih prikaza odabranih projekata, bavi se interpretacijom, odnosno demonstracijom rukopisa Škole.

Treće poglavlje oslovljava EDUKACIJU arhitekata. Ona se istraživačkom studijom trodimenzionalne biti discipline dočarava slijedom analitičkih maketa.

Posljednje poglavlje „radova U KONTEKSTU“ čine odabrani fotografski prikazi izvedenih djela. Prethodnim poglavljima elaborirani najprije arhivski (autentični), nakon toga analitički i tekstualni (interpretacijski), sada se uključuju kontekstualnim ilustracijama kojima se manifestira njihovo šire kulturno, urbano i društveno djelovanje.

Postavljeni su radovi oni umrlih autora, stoga su i relevantno čuvani u instituciji Muzeja. Generacijski raspon od Viktora Kovacića (1874.-1924.) do Ivana Crnkovića (1941.-2017.) rastvara povijesno (1918.-1991.) i arhitekton-

ske vrijeme od protomoderne, moderne do postmoderne, te sociološko vrijeme kapitalističke i socijalističke modernizacije obilježeno rupturama Prvog, Drugoga i Domovinskoga rata. U sinkopama svjetske ekonomske krize krajem dvadesetih i konglomerata centralnih i perifernih događaja – svjetonazorskih energetske i političke krize i obrata 1968.-1973. – stoje pak njegovi civilizacijski medasi.

Izlaganjem prosegade nastavnika Arhitektonskog fakulteta, aktualnom u kontekstu diskursa autonomije arhitekture, prezentirane su aspiracije profesije koja je uporno težila rezultatima daleko iznad okolnosti svojega vremena. Stoga, ne nudeći definiciju, već pozivom za traganjem latentnih konotacija, ona teži bilježenju arhitektonskih presedana za generacije koje dolaze.

* * *

Povjerenstvo za organizaciju izložbe: prof. dr.sc. Andrej Uchytal (voditelj), akademik Mladen Obad Šćitaroci, prof. dr.sc. Ariana Štulhofer, dr.sc. Melita Čavlović i dr.sc. Mojca Smode Cvitanović. Potpora AF 100: prof. Branimir Rajčić i izv.prof. dr.sc. Mia Roth-Čerina. Makete: Kabinet za modernu i suvremenu arhitekturu – Atlas arhitekture, u suradnji s Hrvotom Spudićem, Nikolom Brlekom i Majom Francuz. Fotografije: Miljenko Bernfest, Jure Živković i Damir Žižić. Grafičko oblikovanje: Sven Sorić i Hrvoje Spudić.

